

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. - f.
Vidéken: " 9 " " 4 " 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint, az udvarban hátul.

A városokért.

Huszonnyolc törvényhatóság küzd évek óta a legnagyobb anyagi bajokkal és az évek hosszú során át váltakozó kormányok nem látták meg a városok veszedelmét és nem akartak a törvényhatósági városok anyagi helyzetén segíteni. Politikai átalakulás küszöbére kellett az országnak érkeznie, hogy az új kormány kilátásba helyezze a városok anyagi segítségét. Sajnos azonban, még csak az ígéret hangzott el és ettől a kecsgetéstől a megvalósulásig még nagy ut van hátra. A Tisza-kormány azt ígéri, hogy a városok részére átengedik a fogyasztási adó-jövedelmeket. — A Bánff-párt is fölvetette programjába a városok segítségét és pedig akkép, hogy a városokat az állami funkciók végzéséért kárpótolják.

Mindkettő kecsgető rózsás jövőt rajzol a városok elé, mert bármelyik ígéret teljesülése egy pár százezer korona új jövedelmi forrást jelent a városok háztartása számára. Például, hogy éppen Debrecenről beszéljünk, a fogyasztási adó jövedelmek átengedéséből a

város pénztára évenként mintegy 600,000 korona tiszta hasznot sörpörne be, a mi azt jelenti, hogy a régi költségvetés fentartásával majdnem az egész pótdadót törölni lehetne. Az állami funkciókért való kárpótlás is óriási összegre rug és bizonyos, hogy nemcsak Debrecen, de az egész vidéki városok föllendülnének, ha az államtól az említett kedvezmények bármelyikét is megkapnák.

Ámde sokkal nagyobb a peszsimizmusunk, hogysem az higyjük, hogy egy program ígéret és a valóság között semmi úr sem táton. Nem mondjuk, hogy ez az ígéret mézes madzag lenne, mert hiszen nagyon is elérkezett az ideje annak, hogy valahára az állam is jobbik eszéhez kapjon és belássa, miképp a törvényhatósági városok anyagi elerőtlenedése veszélyezteti az állam érdekeit s hogy a városok tényleg óriási anyagi nehézségekkel küzdenek és megterhelésük sok irányban méltánytalan s öngyilkossági politika az állam részéről.

Mert bebizonyított és megdönt-hetetlen tény, hogy a városokra nagy kötelezettség hárul akkor,

midőn az állam jóvoltáért iskolákat tartanak fenn, az összes egyenes adó-munkálatokat végzi, a katonai terheket viselik és főbb ilyen tisztán vagy legnagyobb részét állami jellegű feladatot teljesítenek és ugyanekkor a polgárok súlyos megterhelése dacára el kell, hogy hanyagolják saját kulturális szükségleteiket.

A kérdés tehát megérett a megoldásra és a kárpótlás a vagy a segítség bármely módját választja is az állam, kötelességet teljesít nemcsak a városok, de önmagával szemben is, mert erős nemzeti állam kiépítéséhez és az állam anyagi erejének növeléséhez hozzátartozik a törvényhatósági városok méltányos támogatása is.

Nem szabad mindent annak a hangzatos autonómiának a terhére írni. Keservesen megfizetnek a szegény városok azért az önállóságért, a mi csak frázis, mert hiszen az állam gyámkodása nagyon is problematikusnak tesz a városok autonómiáját.

Remélhető, hogy a sokat emlegetett, de mindannyiszor elodázott állami támogatást most már fölszi-

A koldusbíró.

— Irta: Lázár Ernő. —

A megrokkant, öreg kastély begyöpösödött fölajtóján lélekszakadva rohant lefelé egy kócos parasztyerek. Látszott rajta, hogy alaposan meg van zseppenve. Villámgyorsan kapkodta mezitelen lábait és a gyors futástól sápadt volt kövér, puffók arca. Időnként hátra pislantott üldözőjére és aggodalmasan méregette a távolságot, a mely egyre fogyott kettőjük között.

Az üldöző ellenség egy zömök, pocakos, mérges képű, öreg kis emberke volt. Lihegve rontott a gyerek után. Néha megtörtelte terjedelmes, vörös zsebkendőjével izzadt arcát, a mely majd kipukkant az egészségtől és a haragtól.

— Akasztófára való gazember! — ordította egyre üldözés közben. — Le foglak nyakaztatni! ... Leüttetem a fejedet!

Es zsebkendőjével fejéhez kapott, a mely olyan nevéstégesen mozgott keskeny, vastag nyakán.

A kastély tornácáról izgatottan sipogott utána egy magas, sovány asszonyszemély.

— De ugyan Pepi... um Gottes Willen... mit csinász megint?... Gyere vissza Pepi!...

Aztán mikor látta, hogy Pepi annál jobban esört a kastély kapuja felé, siránkozva ismételtette:

— Oh mon Dieu... oh mon Dieu...

Ez a Pepi báró Kazántzy József volt. Még pedig Kazántzy de genere Aba. Az ősei valaha tizenyolek falut dirigáltak a cserneki várból, melyet a család alapítója kapott a honfoglaló Arpádtól. A századokkal azonban a jobbágyfalvak is elröpültek. A Kazántzyak mindig mulatók emberek voltak és a bor erejét tudvalevőleg Noe sem ismerte. Szóval Pepi báró alig maradt egy pár száz holdacska fekete, erdélyi humus. Annnyival pedig nem érdemes takarékoskodni. A mi megmaradt a tenger vagyontól, abból a tizenkétéves Pepi kiállított egy szabad csapatot. És azzal olyan derekasan végezte a dolgát, hogy negyvenyolek után összes ingatlana az a vizitkártya volt, melyet az osztrákok fölszegeztek az akasztófára.

Nagysokára, mikor hazakerült, az atyafiság révén visszakapta a némettől Cserneket. De uram isten, milyen állapotban. A

hatalmas, büszke vár félig rombadölvé, össze-vissza repedezve. A kastély melléképületeinek nyoma sem volt. A park elvadt, utjai begyöpösödtek. És a kőkerítés, a hatalmas, büszke kőkerítés, mely az egész területet körülvette, teljesen le volt rontva. A kutyák és a falusi gyerekek szabadon járhattak be gyümölcsöt lopni. Csak a kapu, a büszke, három nyílásos, oszlopos kőkapu maradt meg épen. És fölötte félelmetesen, rettenthetlenül, de rozsdásan ékeskedett a — pallós! Hej, nagy hatalom volt egykor az a formátlant éreदार. Azt jelentette, hogy a földesurnak pallós joga van. Nem sokat jár pörölni vicispánhoz vagy nem tudom mihez.

A ki rászolgált, azt rövidesen lenyaktattá. Aztán felebbezhették az ítéletet...

Pepi báró — a kit a megyei humor koldusbárónak nevezett le — hamar bele-törögött az új állapotba. Valahonnan aszszonyt hozott Csernekre és megesküdött, hogy az utcára, a mely szerinte német terület, sohasem teszi a lábát.

— A német elvehette a birtokomat, romba dönthette a kastélyomat, de családfámat nem tépheti ki az ezerszentes gyökereivel és jogaival!...

Jegyruhák! Majtényi és Zengevaldnál kaphatók PIACZ UTCZA 44. sz. a Bika-szállóval szemben. **Jegyruhák!**
Ujónnan bevezetett árcaikk. Naponta újabb és újabb maradványok érkeznek különböző dívatárakban. Óriási választék! Olcsó árak!

A legdusabb választék gyermekjáték árakban.
A legolcsóbbtól a legfinomab tárgyakig.
Bozenberg Emil Bank palota, nagy bazár.

nen tartja a politikában beállott fordulat, midőn a mostani nehéz, válságos helyzetben érzik a kormányok és politikai pártok, hogy az összes állami szervek, így a városok jóindulatát is meg kell szerezniök, másrészt pedig a városok anyagi segítése az állam érdekének szempontjából nem halasztható tovább.

Politikai hírek.

Uj főrendiházi tag. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kitély Hatvány-Deutsch Sándor nagyparost, a Magyar Cukorgyárosok Egyesületének elnökét a főrendiház tagjává nevezte ki.

Fáy István beszámolója. Fáy István orsz. képviselő, a ki Mukics Simonnal együtt kilépett a függetlenségi- és 49-as pártból, még e héten beszámol a rima-szécsi kerület választásának és elmondja nekik a lefolyt küzdelmet, valamint az okokat, melyek a pártból való kilépésre késztették. Mint értesülünk, a választók, kifejezvéen teljes bizalmukat Fáy István iránt, felfogják kérni képviselőjüket, hogy újból lépjen be a pártba.

A delegációk megnyitása. A delegációk ünnepies megnyitása december hó 16-án lesz. Délben 12 órakor a magyar delegációt, 1 órakor pedig az osztrákot fogadják a király, a ki ez alkalommal trónbeszédet fog mondani.

A miniszterelnök és a fizetésrendezés.

Ujévi meglepetés a tisztviselőknek.

(Saját tudósítónktól.) Föltétlenül megbízható helyről kaptuk az alábbi értesülést:

A magyar kormány, tekintettel arra, hogy az ex-lex miatt a fizetésrendezési törvényjavaslat tör-

vényerőre nem emelkedhetik, méltányolván különösen a kisebb javadalmazású tisztviselők érdekeit, elhatározta, hogy addig is, míg ezt a kérdést megfelelő törvény keretén belül nem rendezheti, a VIII. rangosztálybeli tisztviselőknek 500 koronát, a IX. rangosztálybelieknek 400 koronát, a X. rangosztálybelieknek pedig 300 koronát utalványozhat ki pótléku december végén, de legkésőbb január 1-én. Ezt az összeget egyszerre folyósítják, még pedig az 1903-ik évre kiterjedő hatálylyal. Abban az esetben, ha a fizetésrendezési törvényjavaslat életbeléptetése elé még további akadályok gördítenének, a jelzett rangosztálybeli tisztviselők e pótléknak megfelelő hányadát havonként élvezik a fizetéshez csatolva.

A mai viszonyok mellett előre látható volt, hogy Tisza István gróf miniszterelnök nem hagyja Csáky szalmájának a tisztviselők existenciáját. Olyan érdek ez, mely nemcsak mély társadalmi háttérrel bír, hanem a nemzeti életbe is belevág. Mi tehát megnyugtatónak tartjuk bár, hogy a miniszterelnök ujévi csmegegével akar kedveskedni a nagyon is megriasztott tisztviselők — egy osztályának, mindazonáltal nem látjuk kellőleg biztosítva a nagy egész érdekeit. Nem pedig azért, mivel azok a nyilatkozatok, melyeket a miniszterelnök több ízben is tett, egy csöppet sem optimisztikusak s arra valók, hogy a kormány az immár kész javaslatot mégis csak megnyirbálja és a hol lehet — redukál.

Ez pedig igen nagy hiba, nemesak nemzeti, hanem főképp közgazdasági politika szempontjából. Határozottan merjük állítani, hogy az állami tisztviselők fizetésemelése nemesak nem terhes, hanem egyenesen jövedelmező kiadás volna. Jövedelmező nem csupán abban a tekintetben, hogy a dolog természeténél fogva az államnak lenne a legtöbb haszna abból, ha tisztviselői rendezett anyagi viszonyok között élnek, hanem a fizetésjavítás az államkincstárnak

közvetlenül se kerülne semmibe vagy talán éppenséggel közvetlen pénzügyi haszonnal járna.

Tegyük fel, hogy a tisztviselőknek — államiaknak és önkormányzatiaknak — fizetésrendezése évente 30 millió többkiadást igényelne. E 30 milliónak csak igen csekély része kerülne a takarékpénztárba és az is elenyészően kis része a tisztviselők jövedelemszaporodásának, a mit fényűzési cikkekre adnának ki. A többjövdelem javarésze a legegyszerűbb életstílusúaknak valamilyen bővebb és emberségesebb kiellégítésére szolgálna, melyek nálunk — mint különben mindenütt a világon — közüdomás szerint a legmagasabb adókkal vannak terhelve. Ennélfogva e 30 milliónak legalább egy negyed része, tehát 7-8 millió azonnal visszafolyne az állampénztárba. A köztisztviselőknek ez a harminc milliányi többkiadása ezenfelül növelné a széles néprétegeknek jövedelmeit. És a mennyiben e jövedelem-szaporulat újból nem megtakarításoknak hanem a fogyasztás növekedésének volna okozója, ismétlődne itt ugyanaz a processzus, mely a tisztviselők jövedelemszaporodásánál általában jellemző vagyis a fogyasztásnak egy tetemes része adószaporulat alakjában visszatérne az államkasszába. Hogy ez mennyit tenne ki, itt megközelítőleg sem lehet megállapítani. De hogy az ilyen másodfokon való állami jövedelem-emelkedés is több millióra rugna, ezt bizonyosra vehetjük.

Ime, tehát világos képe annak, hogy az állam csak önmagának ált. tisztviselői iránt tanúsított szűkkeblésével.

Válság hírei.

— A helyzet.

A képviselőháznak tegnap, ünneppnapja lévén, nem volt ülése, de azért a politikusok közt mindenfelé nagy megbeszélések folytak a helyzetről.

Általánosan azt tartják, hogy az obstrukció teljes megszűnte miatt nem fog sokáig várni magára.

Gróf Apponyi Albert ma Szegeden tartózkodik, a hová több hi-

Attól kezdve soha ki nem mozdult Csernekéről. Nem tudott semmit a világról. Azért mégis lassankint megöregedett. Vaddászott az óriási parkban — passzus nélkül, természetesen a dohányt — finánc nélkül. Csernek olyan messzi esett a világtól, hogy arra finánc nem járt soha. Török se, tatár se, tán még a kolera se. Aztán meg el is nézték a hirtelen mérgű, vérmes, bolond bárónak.

— Minek zavarni szegényt az illúzióban? — mondta egy tekintélyes és hatalmas pártfogója. Ebben született, ebben nőtt föl, sohasem fog beletörődni a megváltozott világrendbe.

És Pepi báró szentül meg volt győződve, hogy minden a régiben maradt. Jószívű, csöndes teremtes volt. De ha valaki fölbozantotta, kicsiny, fekete szemű dühösen, szikrázóan forogtak a bozontos szemöldök alatt és pipaevőrs képpel rikácsolta:

— Akkasztfára való gazember! úgy tudd meg, hogy lenyakkasztalak!

— Nem lehet már tekintetes ur! — vetette ellen a falusi bíró. Rég eltörölték már e régi törvényt...

Pepi báró éktelen haragra lobbant. — Hogy mondatd te akkasztfára való? Hogy eltörölték az én ezer esztendő jogaimat? Ki törölte el? Hol törölte el? És ki adta neked tudomra?... Látod azt a pallost a kapu fölött?

Ekkor már hörögni kezdett a rikácsolástól.

— Anddri! Te Anddri! Készülj neki... Délután.

Ilyenkor lélekszakadva rohant ki a sovány báróné,

— Pepi! Lieber Pepi! Magst ruhig sein!... Nyolcz gyereke van a szerencsétlenek... Gondold meg, árva lesznek a szegények...

És halkán, titkolózva hozzátette.

— Ha... izé... wie soll ich sagen... ha neked is lettek volna...

Pepinek egyszerre meglágyult a szive, Udvariasan karanfogta a feleségét és gyöngéden oda hajlott a sovány, félénk, a öregedő asszonyhoz.

— Vous pléurez, Madame?

... Hát bizony most nem igen figyelt a mandaméra. A köczos gazficzkó szilvát lopott a kertből és amikor Pepi báró lefejezéssel fenyegette, arcátlanul visszakiáltott neki:

— Igen a kutyáját! De nem engem...

No már erre annyira kijött a sodrából, hogy feledve öregségét, méltóságát, mindent, utána iramodott a gazembernek. Az pedig megszeppenve vágatott lefelé az uton. A kapu előtt aztán — oh borzalom — éppen szembe találta magát Anddriással a szegény kölyök majd elájult az ijedségtől. Két tűz közé került. Helyesebben két pallos közé.

Aztán a következő pillanatban elszántan kapaszkodott fölfelé a kapu menedékesen leomlott oldalán. A meglazult téglák egyre potyogtak lábai alatt, nem lehetett közel férni a gézenguzhoz.

— Gyere le onnan te... izé... mert ugyis meghalsz... Add meg magad kutyá!

A gyerek egyelőre még nem gondolt a kapitulációra. Már egészen felkuszott a magas kapu tetejére és görcsösen belekapaszkodott a széles, rozsdás — pallósba.

— Gyere le te kutyá! Ugy is lenyakkasztalak! — pattogott Pepi báró.

— Igen ám... de itt a pallós!

— Tyűh, a réz angyalát, de nagyot nézett a báró. Erre sohasem került a sor eddig. Persze, hogy ott a pallos. A valódi, fénylő, éles pallos pedig ki tudja hova lett. Pepi báró sem látta soha, csak az ebédlőház kandallója előtt hallott róla régi meséket.

Lehorgaszott fejével kapitulált az öreg. Lassan visszafelé indult a kastélyba. A tornácra már várta a felesége...

— Oh tu Pepi... oh tu Pepi... mit csinálsz megint? Egy fiatal meggonlatlanságért olyan nagy dolgot csapni...

A báró végigtörölte izzadt homlokát és még egy kicsit dörmögve szólt:

— Megkegyelmeztem az akkasztfára valónak... Pedig — lenyakkasztattam volna!

TOLNAIDÁNIEL

DEBRECZEN, PIACZ-UTOZA 49. SZÁM

a főpostával szemben, ajánlja legnagyobb választókorak-tárát férfi-, női és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség!

Orosz árak!

vével együtt utazott el a D. M. K. E. alakuló közgyűlésére.

Egy hírlapíró beszélgetést folytatott Apponyival a helyzetről. Ez a beszélgetés így folyt le:

— A kegyelmes ur véleménye szerint a még mindig obstrukció ellenzékiek körülbelül meddig húzhatják el a vitát?

— Azon reményemnek adok kifejezést, — felelt Apponyi — hogy a rendkívüli eszközök igénybevétele mihamarább meg fog szűnni. Azonban azt nemzeti érdekből kívánatosnak tartom, hogy a vélemények és meggyőződések harca ne szűnjön meg soha, mert az a nemzet előrehaladásáért folytatott küzdelem.

— A parlamenti tárgyalások rendjének végleges helyreállítását illetőleg mi a nézete Nagyméltóságodnak?

— Minden alkotmányos és törvényes eszközzel kész vagyok hozzájárulni a parlamenti tárgyalások rendes menetének helyreállításához. Ez különben nem mostani keleti elhatározásom, hiszen az országgyűlési szabadelvülpártból történt kilépésem alkalmából is kijelentettem ezt.

— Vajon a küzdelem abbahagyásáért megfelelő rekompenzációnak méltóztatik-e tartani a választói jog kilitásba helyezett kiterjesztését, a szociális reformokat és katonai oktatás magyarosítását?

— Ezt megítélni azok dolga, a kik azt a küzdelmet vitték, nem pedig az enyém, a ki abban részt nem vettem.

— Méltóztatnék megengedni a kérdést, hogy miután a párhuzamos ülések felfüggesztettek és így megszűnik Nagyméltóságod kilépésének oka, mért nem méltóztatik visszatérni a szabadelvülpártba?

— Kizártnak tartom, hogy erre a kérdésre válaszolva bármiféle nyilatkozatot is tegyek.

Választóimmal szemben nem volna illedelmes, ha itt nyilatkoznám. Az itteni összejövétel megbontásának tartanám, ha akár én, akár más, akkor a mikor a kulturregysület gyakorlati működéséről van szó esetleg különböző politikai állást foglalnánk el.

Szell Kálmán bankigazgató.

Szell Kálmán, úgy látszik, vissza fog térni első szerelméhez: megint bankigazgató lesz.

Hir szerint francia tőkepénzesek Budapesten nagyobb bankot akarnak alapítani, azonban a szükséges pénzt csak egy feltétel mellett adják ide, ha Szell Kálmán a bank élére áll. Még nem bizonyos, hogy Szell lemond-e politikai szerepléséről. De ha a neki felajánlott bank vezetését elutasítja úgy a tervből semmi sem lesz, miután a franciák Szell Kálmán nélkül itt semmit sem akarnak csinálni.

VIDÉK.

Rablógyilkos oláhok.

— Agyonlőtt földmives. —

Borzalmas rablógyilkosság történt — mint röviden már jeleztük — Paskota községben. Betörő oláhok agyonlőtték egy földmivest, a ki nem akarta engedni, hogy csekély értékű holmiját magukkal vigyék. A szerencsétlen ember fia is csak úgy menekült meg a biztos haláltól, hogy a vízbe ugrott.

Tegnap éjszaka, kevéssel éjfél után Csernye György öbbedmagával betört Blas Jakab munkás házába. Midőn a kapu, melytől a betörők kiemelték a sarkából, nagy zajjal a földre esett, a házigazda fölébredt és kiment az ajtóra, hogy megnéze, mi történik a háznál. Alig tette ki a lábát a szobából, egyszerre pisztoly-lövés dördült el, mely Blas Jakabot a bal hálsérteknél találta. A szerencsétlen ember csak egy janként hallatott, azzal lerogyott a földre és szörnyen halt.

Mikor a betörők látták, hogy a meglőtt ember nem mozdul, hozzáfogtak a ház kifosztá-

tásához. Kifosztették a fűkamara ajtaját, hogy elvigyék a kamarában levő szőlő oltványokat. Itt aludt Blas Jakabnak tizenhat esztendő fia, a kit a lövés zaja fölriasztott álmából; azonban nem mehetett atyjának segítségére, mert látta, hogy a rablók többen vannak és attól is félt, hogy ha ellenszegül a betörőknek, ő is az édesapja sorsára jut.

Mielőtt a gyilkos banda elvitte volna az oltványokat, Csernye György gyufát gyújtott és azt az alvó fiu szemé alá tartotta, hogy megtudja, vajon alszik-e? A fiu nem mozdult s így a rablók nyugodtan fogtak hozzá a fosztogatáshoz és mindent elvitték, amit csak a lakásban találtak.

A meggyilkolt földmives házanépe, mintán a rablók eltávoztak, orvosért futott. Werner Miksa dr. községi orvos sietett a helyszínére, de már csak a bekövetkezett halált konstataulta.

Blas Jakab ötvenegy esztendő volt, halálát özvegye és három gyermeke siratja.

A szerencsétlen véget ért földmives családja reggel a közkórházba bejelentette az esetet. A csendőrség nyomban megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére, mely hamarosan eredményre is vezetett. Blas fia ugyanis mialatt a rablók a kamarában foglalatokodtak, szinlelte ugyan az alvást, de azért fölismerte Csernye Györgyét.

A csendőrök Blas háza udvaráról kiásták a lábnyomokat és tányérokban a község házára vitték a földet. A fiu vallomására előállították Csernyét, a ki tagadta ugyan, hogy az éjjel bárhol is járt volna, a csendőrök azonban a lábnyomok egyikébe illesztették Csernye György ösizmáját, a mi kétségtelenül bizonyította, hogy Csernye György egyike volt a betörőknek.

Csernye Györgyét még aznap beszállították a világiós járásbírószághoz fogházába. A nyomozást tovább folytatják, hogy a többi tettest is kézrekerítsék.

Rákóci-ünnep.

Hajdunánáson vasárnap a város képviselőtestülete határozatából Rákóci-ünnep volt, sok ezerre menő néptömeg jelenlétében. Az ünnepet Csuhány László polgármester nyitotta meg. Utána Szűcs Miklós Rákósi Viktor kurucradóját adta elő, majd Rákósi Viktor, a kerület képviselője mondotta az ünnepi beszédet, a daloskór pedig közben hazafias dalokat énekelt. Délután az összes társaságok egy-egy Rákóci-képet helyeztek el helyiségükben s mindenütt a kerület képviselője mondott beszédet. Este nagy lakoma és bál volt. Rákósi Viktor képviselőt a hajdunánási daloskórök örökös tiszteletbeli tagjukká választották.

Hatszáz törvénytelen gyermek

Nagyváradon. Az országos statisztikai hivatal kimutatása szerint a múlt évben hatszáz felül volt a Nagyváradon született törvénytelen gyermekek száma. A többi városokhoz képest, óriási ez a szám, a mi egyúttal bizonyítéka volna annak is, hogy Nagyváradon az erkölcs nem áll valami magas fokon. Érdekes, hogy Nagyváradról indult ki az a mozgalom is, mely a törvénytelen gyermek egyenjogúsítására irányul s a mely kérdés tárgyalása idején a jogász egyetben Nagyvárad legkiválóbb jogászaik érdekében.

A városházáról.

A városi tanács a közönséghez.

Debrecen város tanácsa a város közönségéhez a következő felhívást intézi: A legközelebbi évek sikerétől indítva városunk közönségének ismert azon áldozatkészségébe bizakodva, mely soha el nem zárkózik, midőn a szűkülőködő inségének enyhítéséről az éhezők táplálásáról társadalmi uton gondoskodni szükséges, elhatározta a városi tanács, hogy a küszöbön levő téli zord időkben sok nélkülözések mellett éhséggel is küzdő városi szegények részére újból létesítendő népkonyha felállítására s ennek lehetőleg huzamos időn fenntartására céljából az új évi üdvözlőlet megváltását a kibocsátott váltás-jegyeknek a város lakossága közti

széthordása s elárúsítása által eszközölni. Azon kérelemmel fordul azért a tanács városunk áldozatkész közönségéhez, hogy az így kibocsátott s a városi népkonyha áldásos céljaira elárúsítandó új évi üdvözlőlet váltás-jegyeből minél többet megtartani s azokért járó megfelelő összegeket az elárúsítással megbízott rendőri közegeknek átadni vagy pedig a rendőrfőkapitánysághoz eljuttatni sziveskedjék. Debrecen, 1903 november 30-án. A városi tanács.

A képviselőházat elnapolják.

— Tisza terve. —

Mig benn a képviselőház termében csöndesen folydogál az obstrukció gyervízű pataka, addig a folyosókon komolyan beszéltek arról, hogy a miniszterelnök el akarja napoltatni a képviselőház üléseit.

Az erre vonatkozó indítványt szombaton adná be és az úgy szólna, hogy a Ház jövő év január nyolcadikáig ülést ne tartson. Tisza azonban erre csak akkor lenne hajlandó, ha az újoncjavaslatokat még a héten megszavazná. Abban a pillanatban, a mikor az újoncjavaslat meg lesz szavazva, a harmadéves katonákat nyomban szabadságolják.

De ebből aligha lesz valami, mert az obstruktorok ki akarják húzni a vitát december 15-ig, a mikor, tudvalevőleg, a delegációnak kell összeülniük. Ebben az esetben csak öt napi szünet lenne a Háznak december tizenötödiktől huszadikáig. Huszadikán ismét kezdetüket vennék a tanácskozások és a három napi karácsonyi szünetet leszámítva, megakasztás nélkül folyának tovább.

Hogy mindebből mi fog valóra válni, most még nem lehet tudni. Szederkényiek technikai obstrukció terére nem léphetnek, mert nincsenek huszan. Szónokot — a maguk bevallása szerint — mindössze tizenötöt képesek sorompóba állítani. Ez a szám is tulzott, mert a nyolc Szederkényi párthoz csak két vagy három néppárti csatlakozott. Erről a „küzdelemről” különben még Ugron Gábor is igen lemondóan nyilatkozott. Mindössze egy pár napig tarthat az élete.

SZINHÁZ.

Bob herceg. A Márton — Huszka-Bakonyi — operette igazi melegségre talált a debreceni színpadon. Sehol a vidéken oly diadalmisan nem hódított a Bob herceg, mint nálunk. Megirtuk többször, megírjuk ma is, a huszonnegyedik előadás után hogy a daljáték sikere elválaszthatatlanul összeforrott a Felhő Rózi színjátszási képességeivel. Bámulatos munkát végez ez a kis énekesnő: a beszéde csupa értelmesség, a táncplasztika, éneke tisztán elbűvölő, a mimikája drámai színésznek is becsületére válnék. — Csak természetesen, hogy ennyi művész-készség a legteljesebb sikert, feltétlen diadalt eredményezhet. — A mi közönségünk érzi ezt és csöndes hódolattal fogadja, éljenzi és tapsolja első kedvencét. Tegnap is, bár rekedtsége indisponálta, csupa szín, elevevény volt a játéka s éneke egyaránt. K. Hegyi Lili Anniejéről is tavalyi véleményünket mondjuk újból: egyike az az ő jobb szerepeinek s nálánál aligha ábrázolhatja valaki jobban a

Neumann Testvérek

és kalapraktárában (Tisza-pálya.)

A téli időnyre a legdusabb választékban vannak felfalmozva a legtar-
tósabb hazilag készült férfi és nő bőrcsizmák, posztócsizmák, női
férfi és gyermek posztócipők, téli kalapok és sspkák, mely cikkek na-
gyon előnyös beszerzésé folytán csodálatosan olcsó árakban szereshetők be

bowie-utcai kis gyöngyvirágot. Legfőleg az irhatjuk még utólag előnyére, hogy hangja gyönyörködőtől fejlődik s például a kis kurta szoknyáról szóló dallal valóságosan lázba hozta tegnap hallgatóságát. A Szilágyi Aladár Plumpudding-je igazi csemege azoknak, a kik szeretik és megtudják becsülni a művészi értelemben vett burleszk alakokat. A horbelynak ösképe alakul ki abból a mohó, kapom-ragadom hévből, a groteszk balletlépésekből, a tarkánál-tarkább öltözetből s abból a szerföltött ügyes színészből, mely Szilágyi Aladárnak főereje, Krémer Jenő, a ki Pomponiust mondhatni újra megrajzolta, elemében volt az este s ezzel megmondtuk azt is, hogy minden jelenése nyomán áradatként terjedt a derűtlenség és kacagás. Új kupléival is zajos hatást keltett. Altalában az összes közreműködők kitűnően játszottak; Püspöki Rózsi, Mezei és Havasi Szidi egyaránt kiérdemelték azokat a tapsokat, melyek jelenéseik nyomán felhangzottak. A kar a második felvonás vilási jeleneténél, a magas tempójú nagy áriában hosszan és kinosan döcögött, sőt néhány másodperere el is hallgott. Az előadást teljesen zsufozt ház nézte végig. (g. z.)

Felhő Rózsi balesete. Felhő Rózsi, a debreceni szintársulat ünnepelt szubrettjét tegnap sajnálatos baleset érte. Bob herceg előadása közben kificamadott a lába. Az első felvonás fináléjában egy kőfalról kell leugrania, de az ugráshoz szükséges matracokat elfelejtették elhelyezni. Felhő Rózsi a szinpadra esett s az egyik lábát kificamította. Az előadás további részét betegen játszotta végig. Dr. Sárváry Gyula főorvos gyors segítséget alkalmazott s ma már Felhő Rózsinak a zuzódás okozta gyöngeségen kívül semmi baja sincs.

Krémer Jenő rögtönzése. Krémer Jenő, szintársulatunk zseniális rendezője, elmés komikusa híres arról is, hogy a pillanat hatása alatt pompásan tud rögtönözni. Tegnap este is a Bob herceg előadásán egyetlen extemporéjával viharos derűtlenséget keltett. A kőfalról gördült le a királyné lábai elé, aki meglepetten tette fel hozzá a kérdést:

— Pomponiusz! Mit kerestél ön a kőfalon?

Krémer Jenő borizú hangon vágta ki a lakonikus választ:

— A püspökladányiakat felség.

Óriási kacagás, taps, éljenzés töltötte be a házat s az előadás menetét a ritkaságba menő józsi s hosszantartó kacagás pár perere megakasztotta.

UJDONSÁGOK

* **Az új főispán.** Beavatott helyről vesszük az értesítést, hogy Fráter Barna derecskei főszolgabíró, a kinek a miniszterelnök elsősorban ajánlotta fel Debrecen és Hajdumegye főispáni méltóságát, elfogadta a megtisztelő állást. Ugyancsak ezen forrás szerint a kinevezés már a közel napokban megjelenik a hivatalos lapban.

* **A Bethlen Gábor Kör Debrecenben.** A Bethlen Gábor Kör ötven tagja e hó 12-én érkezik Debrecenbe. Hittanhallgatóink nagyban készülődnek vendégeiknek

ünnepélyes fogadására. A fővárosiak három napig maradnak Debrecenben, melynek uri társasága szíves vendégszeretettel látja el őket mindennel. A Kör tagjai elé valószínűleg küldöttség utazik.

* **A jogakadémiai hallgatók létszáma.** A közoktatásügyi miniszter most tette közzé a magyar főiskolák hallgatóinak létszámáról készített kimutatást. Sajnosan konstatáljuk e kimutatásból, hogy a vidéki jogakadémiák közt népesség dolgában ma már nem Debrecen, hanem Pozsony vezet, melynek jogakadémiájára közel 300 hallgató iratkozott be. Ezzel szembe a mi jogászaik száma 165, a tavalyi 254-el, de viszont a régi, 300-on felüli számmal szemben. Debrecen így kénytelen most a második helyrelel megelégedni. Utánuuk Kecskemét és Nagyvárad következnek.

* **Bakonyi Samu** országgyűlési képviselőnk nevét, mint a hivatalos lap mai száma közli, a budapesti ügyvédi kamara tagjainak névsorába bejegyezte. Bakonyi Samu fővárosi irodája IV. Nádor-u. 43. szám alatt van.

* **A képkiallításról.** A Müpártoló Egyesület Simonffy-utcai képtárlatát tegnap közel ötszázán látogatták meg. Ez a kiállítás tényleg fokozottabb érdeklődésre tarthat számot, mint az előbb rendezettek. Vannak a tárlaton képek, melyek előtt önkénytelenül meg kell állania a szemlélőnek és nagy mielőzettel kell végigfutnia annak minden esetvonásán. A kiállítás starja: Fényes Anyaság-a, ez a tulon-tul sikerült genre-kép, melynek világitása is legkedvezőbb talán az összes festmények között. De ugyanilyen figyelemre méltók a Szenes és Csók aprósága is, melyek főként természetességükkel hatnak. A tárlat délelőtt 10—1 óráig, délután 4—7 óráig látogatható és e hó 15-ig marad nyitva.

* **Az akadémiai hittanhallgató ifjuság kérelme Debrecen város közönségéhez.** Az akadémiai hittanhallgató ifjuság a következő kérelemmel fordul Debrecen közönségéhez: Mi a reformátusok debreceni főiskolájának hittanhallgató ifjusága meg vagyunk győződve arról, hogy Debrecen város ós kálvinista lakossága szívén hordja most is tiszta vallásunk minden érdekét s lelkesedéssel pártol minden olyan ügyet, mely szeretett egyházunk, vallásos életünk fentartására növelésére irányul. Ugyanazért azon kérelemmel járulunk Debrecen városnak nagyrabecsült protestáns közönségéhez, hogy ezen igaz vallásos érzetének, hamisítatlan vallásos öntudatának, nyílt öszinteségének adjon kifejezést akkor is, midőn a budapesti egyetemi „Bethlen Gábor Kör“ 60 tagból álló küldöttsége folyó hó 12-én délután 3 óra 26 perckor hozzánk érkezik, hogy részt vegyen a december 13-án rendezendő országos protestáns estélyen! Adjatok kifejezést Debrecen kálvinista polgárai örömtökönek az által is, hogy jertek ki mennél számosabban az érkező vendégek elé s üdvözöljétek őket, mint a protestantizmusnak lelkes, ifju bajnokait. Mert valóban azok ők! Itt a Kálvin vallásának e dönthetetlen és várában, itt Debrecenben, csak a végső elgyöngült hullámveréseit lehet érezni annak a viharoknak, mely ott az ország szívében, a nagy világvárosban megsemmisítéssel fenyegeti a vallást! Ez a vihar a vallás iránt való közönyösség! Ennek a megtörésére, tehát a tiszta vallásos élet újra élesztésére vállalkozott az ifjuság körében a „Bethlen Gábor Kör“ ezt a magasztos, szép, önzetlen célt tűzték maguk elé e Körnek lelkes ifju tagjai! Hogyne volna-

nak hát méltók arra, hogy a legnagyobb örömmel, lelkesedéssel üdvözöljék őket városunk falai között s ez által is növeljük önbizalmunkat s értük lelkesedve, lelkesítsük őket a további munkára. Jertek ki mindnyájan Debrecen város kálvinista polgársága! Öltöztessétek a ti szíveteket ünnepi köntösbe, mert apostolok jönnek hozzátok: a tiszta, igaz kálvinizmusnak, a protestáns vallásnak ifju lelkes apostolai! Jertek ki mindnyájan s egymás örömet látva, érezve, hadd legyen ez a nap öröm ünnep s ugye reánk, mint e lelkes ifju seregbe nézőve feledhetetlen nap. A hittanhallgató ifjuság.

* **Társas-vacsora a tisztviselő körben.** A jogász- és tisztviselő körben december hó 12-én, este 8 órakor társas-vacsora lesz. A kör helyiségében kitett iven jelentkezhetnek mindazok, a kik a társas-vacsorán résztvenni óhajtanak.

* **Öngyilkos leány.** Tegnap a kora reggeli órákban egy Kovács Mária nevű 22 éves leány sósavat ivott. Haldokolva szállították a kórházba, a hol a déli órákban kinos szenvedések közt meghalt. Tetének oka: reménytelen szerelem.

* **Selyem ruhát lopott.** Fried Emil Hatvan-uteza 37-ik szám alatti lakásáról egyik elcsábított eselédje Erdei Margit nagy mennyiségű selyem ruhát ellopott. A rendőrség bűnügyi osztálya megindította ebben az ügyben a vizsgálatot s nagyon szép eredményt ért el, a mennyiben az összes holmit sikerült megkeríteni. Az ügynek a bíróság előtt lesz folytatása.

* **Kibukott a vasuti kocsiból.** Izgalmas jelenet színhelye volt tegnap délután a vasuti állomás, a hol különösen sok utas sürgött-forgott. A budapesti személy vonat beérkezése után nyomban elindult a Szoboszló-felé haladó vegyes vonat. Alig dördült azonban néhány méternyire, a vonat egyik harmadik osztályu kocsija hirtelen feltárlt és egy ember kivágódott a pályaudvaron elterülő sínek közé. Hirtelen nagy néptömeg vette körül a szerencsétlent, a ki az esés következtében egyik lábát eltörte, fején és karján több súlyos sérülést szenvedett. A helyszínén megjelent rendőrség kiszállította a kórházba, a hol kihallgatták. Diószegi Mártonnak hívják és kabalakos. A szerencsétlenségéről felvilágosítást adni nem tudott, állítólag ugy történt, hogy az ajtónak neki dőlt, az magától kinyílt és ugy esett ki.

* **Köszönetnyilvánítás.** A legnagyobb fájdalomban igazán megható volt az a részvétel, melyet feledhetlen jó férjem Besse nyey Albert végtisztességéttelekor mindenki által tapasztaltam, a legmélyebb hálámát és köszönetemet nyilvánítom különösen a tek. dohánygyári tisztikarnak, szeretett kartársainak, I. és II. szivarka osztály munkásnőinek jó rokonoknak és nagyközönségnek, hogy megjelenésöikkel bánatomat enyhíteni szívesek voltak. Ozv. Besse nyey Albertné.

* **Az ékszerüzlet tolvaja.** A modern tolvajok vakmerő eszközhöz nyult Zagyva Mari, hogy magának kényelmes életet biztosítson. Allítólag kiváló szeretettel kereste fel az ékszerüzleteket, a honnan soha sem távozott el üres kézzel. Vásárlás ürügye alatt egész halmaz ékszert rakat maga elé s ezek közül egy néhányat ügyesen eltüntet.

Szifft Aladár

Flaoz-uteza 24. szám.

Ajánlja a téli időnyre: divat női posztók, czérna és veleur barchetok, férfi, női és gyermek trico alsóruhák, gyapju-, fejtörök és nyakendők Gyári árakban.

nek. Régi faconu szőrmegallérok, divatos boákká alakíthatók. Divatból kiment bundákra új felsőkelmék bőrbélések kaphatók.

* **Ne mulassa el senki** megtekinteni Füstös Testvérek nagyválasztéku karácsonyi újdonság ajándéktárgyait Piac-utca 12. szám.

* **Valódi francia és angol illatszer-**rek, pénz- és szivartárcák, feltűnő szép esernyők, uti takarók, bőrdöndök, Pichler-féle sport- és vadászkalapok és sapkák, valódi tehénbőr „Huberfuss” gamasnik legszebb választékban Fekete Jakab uri divat, kalap és fehérmű üzletében. Debrecen, főté, kistemplom mellett.

* **Pénzkölcsönöket** jelzalogra vagy személyhitelre gyorsan kieszközöl, többféle tartozásokat törlesztéses kölcsönre egy helyre convertál a 26 bankkal összeköttetésben levő Rácz Béla bankirodája Debrecen, Csapó-utca 12. szám. — Az ingatlan előzetes megbecsülése díjtalan s azonnal megtudható, mennyi kölcsön vehető fel.

* **Legolcsóbb, legszebb karácsonyi és újévi ajándékok.** a közelítő karácsony és újév alkalmából, kérem a n. é. közönséget, hogy bármilyen megrendeléseit mielőbb eszközölni sziveskedjék. Felvételek naponta borus vagy esős időben is, délcélt 9 órától d. u. 4-ig. Egyben felhívom a n. é. közönség figyelmét platin-nagyítás, aquarell, pastel és olajfestményeimre. Bármely kis és régi fénykép után életnagyságban készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű platin-nagyítást 12 koronáért kerettel együtt. Békányi Antal fényképész, Piac-utca 81. szám. Specialista gyermekfelvételekben.

TÁVIRATOK.

Kegyetlenkedés a rabszolgákkal.

London, december 7. Casement kongóterületi brit konzul, a ki a brit kormánytól megbízást kapott, hogy körutat tegyen és személyesen győződjék meg a felsőkongóvidéki benszülöttek állapotáról, már Angliába érkezett és utja eredményének földolgozásával van elfoglalva. Már most is közölhető, hogy Casement kiemeli, hogy a Kongó-benszülöttekkel a legkegyetlenebbül bánnak el és hogy ott a rabszolgáság minden módja tapasztalható.

Óriási árvíz.

Prató, dec. 7. Az Ombrone folyó a város környékét tíz kilométernyi területen elborította. A víz három méter magasan áll.

Agyonütött szelidítőnő.

Lessau, december 7. Mikor a tegnapi cirkuszielőadás végén a cirkusznak Fischer nevű tulajdonosnője az oroszlankekre ment, hogy az oroszlanokat elővezesse, az egyik oroszlán a szelidítőnőre vetette magát és egy talpütéssel földreterítette, úgy, hogy az agyveleje szétloccsant. A szelidítőnő szörnyet halt. — A másik három oroszlán csak vasrudakkal tudta néhány ember az áldozattól elválasztani.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Uj albiró.** Ó felsége Sovány Dezső nyiregyházi törvényszéki jegyzőt a zilahi kir. járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

§ **A varga-utcai dráma.** A varga-utcai szerelmi dráma szo-

moru hőse, *Debreceni Sándor* ma kerül az esküdtbírótság elé. A kir. ügyészség szándékos emberölés bűntette miatt emelt ellene vádat. A fő tárgyalás, melyen Szeőke István dr. elnököl, délelőtt 9 órakor veszi kezdetét. A vádlottat dr. Kardos Samu ügyvéd védi. A tárgyalás előreláthatólag két napig fog tartani.

HIREK.

Ejjeli posta.

Megmérgezett család.

— Saját tudósítónktól. —

A fővárossal szomszédos Erzsébetfalva községben az elmúlt este csak a gyors orvosi segítségnek köszönhető, hogy egy egész család áldozatul nem esett egy lelketlen házaló kapzsiságának.

Már hosszabb idő óta ugyanis egy a fővárosban mint annak környékén házalók járnak, a kik mindenféle itallal, pálinkával, cognac-kal borral stb. kereskednek és potom áron vesztegetik.

Persze csak egyszer jelentkeznek egy helyütt. Többé oda nem térnek vissza, mert a potom áron eladott ital oly rossz, hogy el nem lehet fogyasztani.

Egy ilyen házaló állított be tegnap délben Ganz Sándor vasuti őr lakásába, a hol egy üveg cognacot kínált eladásra.

Ganzné megvette a cognacot 50 krajcárért és eltette estére, hogy férjét meglepje.

Este, vacsora után elővette az italt és megitta vele férjét, két gyermekét és a nála lakó anyósát.

Ő maga is ivott belőle. Egy óra múlva valamennyien rosszul lettek.

Egymásután, először a gyermekek, majd a szülők és anyós.

A szomszédok azonnal orvosért küldtek, a ki konstataulta, hogy a cognacban veszedelmes mérég van.

A mérég valószínűleg a festékben, a melylyel a cognac-nak elkeresztelt spirítuszos vizet megfestették, lehetett.

Szigoru vizsgálatot indítottak és a budapesti rendőrséget is felkérték, hogy kutatssa ki a házalót, a ki Budapesten lakik valahol, hogy ellene a bűnügyi eljárást megindítsák.

Megmérgezett násznap. Beregszászról írják; Az ugocsamegyei Ilonk-Ujfaluban majdnem végzetes kimenetelű mérgezési eset történt. E hó 6-án a faluban lévő lakadalom alkalmával nem kevesebb mint 43 embert mérgeztek meg. A megmérgeztettek nagy része már túl van a veszélyen s remélhetőleg haláleset nem is fog előfordulni. A tömeges mérgezéses körüli vizsgálat a nagyszőlősi járásbírótság előtt folyik, de az eltérő vallomásokból eddig határozott megállapodásra jutni nem lehetett. Annyi bizonyos, hogy a bűnös eszelekvény a szerelem bosszu műve.

Gyilkossági merénylet Csongrádon. (Ejjeli express tudósítás.) Csongrádról gyilkossági merénylet híre érkezik hozzánk. Tegnap, Német Balázs és Török Balázs csongrádi gazdák, kissé ittas fővel beállították Csurányi Imre földműves lakására és szidni kezdték a gazdát. Előbb ugyanis egy kis szóváltás támadt közöttük a koreszmában és ennek folyamánaképpen a két ittas magyar kemény szavakkal illette Csurányit, a ki fölszóllította őket, hogy távozzanak a portáról. Azok azonban sehogy se akartak távozni, a mire a gazda fejszét kapott és súlyosan megsértette a két vendéget, a kik közül Töröknek reménytelen

az állapota. A vizsgálatot a csongrádi büntető járásbírótság megindította.

A testvér becsületéért. (Ejjeli express tudósítás.) Nagybeeskerekéről jelentik: Véres drámának volt a színhelye Nagybiacs közséje. Gróf Karácsonyi Aladár dohánysímitó pajtájában több legény és leány foglalatzkodott. Szabó István jókedvében Weber Julesához ment s valami tisztességtelen ajánlatot tett neki. A mint ezt a leány bátyja, Weber János meghallotta, a legényhez ment s követelte, hogy nővérét kövesse meg Szabó vonakodott, mire Weber kést rántott elő s ezt mondva — a gyalázatoságot torkodra forrasztom — Szabó nyakába dőtte a kést. A szurás halálos volt, a gyalázkodó legény pár perc alatt kiszenvedett. Weber önként jelentkezett az ügyészségnél, a hol a gyilkost letartóztatták s a vizsgálatot elrendelték.

CSARNOK. Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folytatás.)

Timót, a ki első pillanatban oly sokat bizott a jövevényekben s azt hitte, hogy azokat az emberszeretetet, a felebarát megmeutésének célzata vezette hozzá, most aggodalmaskodni kezdett.

— Hiszen ezek az emberek — gondolta magában, — ki akarnak engem zsarolni. De hát mit tegyek? Igazuk van. A három évi fizetésnél még mindig többet ér az én életem. Megigérek nekik mindent.

— Nos, mi a válasza? — kérdezte az elgondolkozó Timótot Pietró.

— Megteszem.

— Lemond három évi fizetéséről?

— Lemondok.

— Megírja a levelet?

— Megírom.

— Akkor rajta hát.

Pietró egy nagy notest vett elő. Pápiert, ceruzát, kövertet adott Timótnak, a ki egy kódarabon megírta a kívánt levelet. Nagy árt kívántak tőle a szabadságáért, de meg kellett adni. Mikor készen volt a levéllel, átnyújtotta Pietróknak, a ki betűzni kezdte a sorokat. Csak miután meggyőződött arról, hogy a levél magában foglalja mindazokat, a melyek megírására utasította, tette vissza a tárcájába a levelet.

— Jól van! — szólalt meg ismét Pietró. — Hanem még nem vagyunk egészen rendben. Ön azt mondta nekünk, hogy ékszerait s pénzt nekünk adja. Erről sem mondunk le. Legyen szives adja át a pénzt. Adja át, különben itt hagyjuk ezen a kopár szigeten.

Timót most sem tehetett mást, teljesítette a kívánságot. Nem azt nézte, hogy mennyibe kerül, hanem, hogy elérje a szabadulást. Csakhogy a veszedelmes két emberben alaposan csalódott. Mikor már óráját és láncát, de a pénzt is át adta nekik, azok intettek egymásnak s pár pillanat alatt mind a ketten a csomakban voltak. Timót alig bírt szóhoz jutni.

— Uraim! — Hát mit akarnak önök?

— Elmegyünk! — kiáltotta Pietró.

— És én?

— Ont itt hagyjuk.

— De hiszen ez igazságtalanság ez kegyetlenség.

— Mérlegelje ahogy tetszik, nem törődünk vele. De olyan bolondok nem vagyunk, hogy magát magunkkal vigyük. Talán azért, hogy eláruljon bennünket. Olyan nincs. Mi a célunkat értük s ez a fő. A többivel nem törődünk. Várjon más szerencsére. A magunkét mi már megtaláltuk.

(Foly. köv.)

! Menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak

dítmár lámpák, ét, tea, feketekávé, bor- és likőrkészletek a legnagyobb választékban, a legújászebbtől, a legegyszerűbbekig, szolid áron beszerezhetők

BLATTNER GYULA

üveg- és porcellán kereskedésben. (Fenn áll 1301. óta) Debreczen, Főté 42. szám. Lamprecht-palota.

Hogy a kereskedőben gyanút ne ébressen, valami csekélyebb értékű tárgyat megvesz s azután sebesen távozik. A kereskedő pedig később nem tudja elképzelni, hogy ékszei miként tűnnek el. Bűnös üzelmén tegnap azonban rajta vesztett. Gasparik Antal tetten érte, a mint egy 20 koronás aranygyűrűt a zsebébe csusztatott. Azonnal rendőrt hivatott, a ki Zagyva Marit a központra kísérte. Gaspariknak, mint-hogy a leány több ízben megfordult az üzletében, az a gyanuja támadt, hogy a leány nem először próbált nála szerencsét, mert néhány nap alatt több értékes ékszere veszett el. A rendőrség ez irányban is megindította a nyomozást.

* **A parlamentáriszmus.** Haendel Vilmos dr. debreceni jogakadémiai dékán ezen a címen politikai tanulmányt bocsátott közre, mely a magyar jogi irodalom mezéjén e tekintetben utattörő munka. Bevezetése után, mely maga is nagybecsű esszé, a történeti részt tárgyalja, különös tekintettel az angol alkotmány fejlődésére, melyet a szerző igen szerencsésen mesésnek nevez. Az angol alkotmányosság alkotó elemeit, mi voltát ideálul állítja az államok elé. Az elemző rész hülön fejezetekben foglalkozik a királynak, a felsőháznak s az alsóháznak s a kormánynak a parlamentáriszmusban elfoglalt állásával. Különösen a legutóbbiak s ezt a ténny magában is dicséretül röjjük fel a műnek, ma, mikor a hazai alkotmányos élet bástyáit is döngetik s főként a gyors egymásutánban vállalkozó kormányok azon tényezők, melyek napi kritika előtt állanak. — Nagyon magas színvonalu fejtegetés az, melynek kapcsán Haendel dr. a kormánybuktatás-ról, a parlamentarizmus ily irányu nyilvánulásáról adja elő véleményét. Ez a vélemény, kapcsolatban az obstrukció kérdésével, iskolát fog teremteni közjogásaink és politikusaink körében. Epen ez a kisebb tanulmány volt az, melylyel a fővárosi lapok is behatóan, méltó hangerővel foglalkoztak. A kritikai rész leszűrése a tanulmány elemző részének és becses, világos kontórsbe öltöztetése a Haendel dr. politikai tudományának és álláspontjának. Vörös fonala a tanulmánynak a Marcombes mondása: „Le régime parlementaire, c'est la liberté.” A mű öt koronáért kapható a Politzter-cégnél Budapesten és minden nagyobb könyvkereskedésben.

* **A Casino fényes estélye.** A Casino január 16-án fényes estélyt rendez. Az estélyt hangversennyel s utána táncvigalommal kötik össze. A rendezés részleteinek megbeszélése pénteken történik meg, a mikorra Weszprémy Zoltán alelnök összehívta a vigalmi-bizottságot. Hogy a fényes estély kedélyesség, kedvesség dolgában az eddigiek nyomán fog haladni, arra elég garancia a kipróbált rendezőség.

* **Elrendelték a fősorozást.** A honvédelmi miniszter legutolsó rendeletének, melylyel a f. évi fősorozást december havára tervezte, az obstrukció miatt nem lehetett foganatja. Most azonban, hogy békés szelek fujdogálnak a parlament környékén és a leszerelés áll előtérben, a honvédelmi miniszter siet a régóta húzódó fősorozás kitűzése tárgyában intézkedni. A honvédelmi miniszter erre vonatkozó körrendelete tegnap érkezett meg Debrecen városához. A miniszter felhívja a törvényhatóságot, hogy azon esetre, ha az 1903. évre kiállít-

tandó ujoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslat az országgyűlés által megszavaztatnék és törvényerőre emeltetnék, az ujoncozás azonnal foganatosítható legyen, hogy az illetékes cs. és kir. hadkieg. ker. és honvéd kieg. parancsnoksággal egyetértőleg két utazási és működési tervet és pedig akként állapítson meg, hogy az 1903. évi fősorozás az egyik terv szerint a f. évi december 28-tól jövő évi január 30-ig a másik terv szerint a jövő 1904. évi január 4-től február 6-ig terjedő időtartam alatt legyen foganatosítható, illetve végrehajtható. A miniszter elrendeli továbbá, hogy az idő rövidségére való tekintettel a sorozó járás területén több sorozó-bizottság működjék s a tervezet akként legyen összeállítva, hogy a kitűzött időtartam minden napjára — az ünnepnapok kivételével — sorozás essék s mindennap a hadköteleseknek a védtörvényben jelzett legmagasabb létszáma vezetessék a sorozás alá. Végül szigorúan elrendeli a miniszter, hogy a hadköteleseket csak az ujoncjavaslatmegszavazása után szabad sorozáshoz idézni. A miniszternek ez a rendelete, mely már ötödik e nemből, talán nem lesz illuzorius. De kívánatos is volna nemcsak az ex-lex folytán összekuszált katonai közigazgatás tisztázása céljából, hanem azért is mert igen sok hadköteles magánérdeke szenved sulyosan a fősorozás folytonos halogatása miatt.

* **A vadásztársulat vadászata.** A debreceni vadásztársulat tagjai közül 37-en a Halápon és a Cserén vadászatot tartottak. Elejtettek 38 nyulat és 12 fogolyt.

* **A debreceni fodrászok s a vasárnapi munkaszünet.** A szegedi borbélyok és fodrászok ipari szakosztálya, nemrégiben elhatározta, hogy felir a miniszterhez a vasárnapi munkaszünetnek kiterjesztése dolgában. A szegedi fodrászok azt akarnák, hogy az ország összes fodrásztermei vasárnaponként délutáni 2 óráig legyenek nyitva. E határozatukat pártolás végett megküldötték az összes hazai társ-testületeknek. A debreceni ipartestület fodrász szakosztálya most foglalkozott az átirattal és egyhangú döntéssel napirendre tért fölötte. A mellőzés főindoka az, hogy fodrászaink a mai helyzetet is megjavítani szeretnék, nem hogy még korlátozónak a munkaszünetet.

* **Eljegyzés.** Tóth István építész-mérnök, a debreceni társadalom tisztelőiben álló tagja tegnap jegyezte el Mayer Olgát, özv. Mayer Emilné Heinrich Jozefa bájos leányát. Az eljegyzés a menyasszony családjában előfordult gyász esetek miatt a legnagyobb csendben történt meg. Ugy történik meg pár nap múlva az esküvő is, a melyhez Debrecen intelligens köreiből számtalan gratuláció fűződik.

* **Fizetésektelelenségek.** A hitelezők bécsi védőegyesülete a következő fizetésektelelenségeket jelenti: Menzl Dávid, Nyiregyháza; Szrolvits Imre, Nyirbátor.

* **A fuvaros bánata.** Szegény falusi fuvaros, embert azzal küldtek be Debrecenbe, hogy százhetven koronáért árukat vásároljon. A fuvaros el is járt a megbízásban és csak akkor vette észre, hogy a százhetven koronának hült helye van, mikor fizetni akart. A pénzt elveszítette s most lapunk utján fordul a megtaláláshoz, hogy mentse meg szegényfejét a kétségbeeséstől s adja be a pénzt lapunk kiadóhivatalába.

* **Időjárás.** Meteor írja lapunknak: A 4-iki csomópont hatása alatt beállott a havazás, de ennek enyhe jellege folytán a hidegbb idő nem fejlődhetett ki, ezt csak

a 9-iki csomópont hatása hozza meg öröme a jég-sport kedvelőinek, a midén valószínűleg a jelenlegi politikai válságban is erős fordulat fog beállani. A hidegebb időt csak a 15-iki enyhébb jellegű csomópont zavarja meg valószínűleg, azonban csak annyiban, hogy erősebb hóesés áll be, míg e hó 21-iki hideg jellegű erős hatása alatt e hónap leghidegebb napjaira van kilátásunk.

* **Ellopott 1000 koronás fülbevaló.** Berger Lajos földbirtokosnak a Hadház-felé eső Pallagon levő tanyájáról a szobából ellopott eddig ismeretlen tettes egy 1000 koronás arany és brilliant fülbevalót. A csendőrség a nyomozást megindította s egy erősen gyanús alakot, aki minden valószínűség szerint közrejátszott a lopásban, le is tartóztatott.

* **A magyarországi cipész, osztrák munkások és munkások helybeli csoportja** által november hó 21-én tartott táncmulatságon a következők fizettek fellül: Nemes Gábor 10 korona, Elfenbein és Klein 3 korona, Özvegy Ambrus Jánosné, Weisz Jakab, Sági István 2—2 korona, Elek Ferenc, Varga István 1—1 korona, Kovács János, N. N. 60—60 fillér. Erdei Jánosné 20 fillér, a melyekért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

* **A debreceni famunkások** szakszerveletének táncestélyén felülfizettek a következők: Szabó István ur, 2 korona, özv. Orosz Mihályné 3 korona, Acsegédék szakszervelete 5 korona, Horváth Gyula 2 korona, Goldstein Gyula 3 korona, Horovitz Zsigmond 1 korona 10 fillér, Schaf János 2 kor., özv. Onofri Józsefné 1 korona, Galamb Sándor 3 korona, Böhm Ferenc 2 korona, Pécsi szakszervelet 2 korona. N. N. 1 korona 80 fillér, összesen 27 korona 80 fillér, melyért ezuton mond köszönetet a szakszervelet vigalmi bizottsága.

* **A kik igazán mulatnak.** A népszinmű hősei rendszerint száz szál gyertya és száz itce bor mellett mulatoznak. Ez igazán szép mulatság, ha nem is tetszik az alkoholelles egyesületeknek. Tény, hogy sokkal hamarabb lesz mámoros a fő és előbb csillan föl a jó kedv, mint akár az országos kaszinó multságain. Kari Lajos koresmájában is jól állott este a bál, amikor Kiss István és Fodor Vince jelesen berugtak. Akkor azután nagyot rugaszkodtak és száztíz félliteres boros üveget összetörték. Ez mindenesetre kedves dolog, csak az a kérdés, hogy megitták-e a száztíz üveg bort.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Borbély Gergely ref. 38 éves, Feleki Zsuzsánna ref. 9 hónapos.

* **Letzer József fényképészet festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Alandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Ne határozzon addig,** hogy mit vegyen kárácsonyi ajándékot férfi ismerősének mig meg nem tekinti az *Alföld legnagyobb tájékpipa metsző-üzletét* a város-házával szemben, a Debreczen söresarnok mellett. Hol határozottan a legalkalmasabb ajándékot talál férfiak részére.

* **Alföldy Károly** tánciskolájában a második tanfolyam december hó 12-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia-utca 2. sz.

* **Ma este** az Angol királynő-venedéglő éttermében a Kiss Béla zenekara játszik.

* **Orosz gasztrik (sárcipők) Békés Lajosnál.**

* **Uj szücsműhely.** A fővárosban huzamosabb ideig működött, szakképzett munkavezető által Rózsa Lajos szücsműhelyt rendezett be, hol mind e szakmába vágó munkák gyorsan és kifogástalanul készül-

● **Hölgyközönség figyelmébe!** Van aszerónak a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy az idei őszie éli idényre női, leány és gyermek felöltő ruhákon, különlegességek nagymennyiségben meg-
 ● érkeztek, melyre szives figyelmüket felhívjuk. Eredeti berlini modellek leszállított árakban.
 ● Különlegességek színházi köpenyek és blouzokban, szürme boák nagy választékban. **Darvas Testvérek** Debreczen, Hungária kávéházmellett.

SZINLAP.

Ma, szerdán, bérlet 59. szám „B”
A szökött katona.
 Eredeti népszinmű dalokkal 3 szakaszban.
 Kezdele 7 órakor.
 Holnap, csütörtökön, bérlet 60. szám „C”
Simonyi boster.
 Történeti vigjáték 4 felvonásban.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.
 Ujjonnan átalakított divatruház.
Külön szőnyegosztály.
 Ágy és asztalterítők, butorszövetek,
 kocsitakarók, függönyök.
 Linoleum, lópokróczok
óriási raktára.

Uradalmi tea vaj
 1 kiló 1 forint 20 kr.,
 naponta friss minőségben kapható.

Tisztelettel
Deutsch Lajos
 Piacz-utca 33. sz.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Önyeremény 70,000 korona.

Már folyó évi december hó 16-án és 17-én lesz az annyira kedvelt osztálysorsjegyek II-ik húzása, felkérem osztálysorsjegy vásárlóimat, hogy kedvezményes sorsjegyeiket nielőbb ujtsák meg. Ily osztálysorsjegyek eredeti árak mellett kaphatók.

◀ **KATZ JAKAB** ▶
 hírlap- és sorsjegy-áruházaiban
 Arany János-utca 9. szám.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

FÉNYKÉPEK KARÁCSONYRA!

Elsőrangú fényirdámban az eddigi tökéletes, elegáns kivitelben, elismert gyönyörű gyermekképek és arczképek **hatalatlan olcsó leszállított árakon.**

6 drb. visítkép 4 kor.
 6 „ cabinetkép 3 „
 6 „ makartkép 12 „

Vasárnap egész nap. a visít képek fél-tueztaját 3 koronáért készítem.

Lovag Chyilnski György fényképészműterem.

Tulajdonos:

Stegmüller Arpád.

Előkelő idegen vendég

(nem osztrák) szerény megjegyzése volt, hogy alanti czégnél.

50 féle debreczeni látképes lap és 20 különféle Hortobágyi

kitűnő felvétel a legujabb fényképek után készítve, elegáns finom kivitelben áll a tisztelt közönség rendelkezésére, darabja 6 fillér.

Karácsonyi és Ujévi kártya

különlegességeim dus választékban megérkeztek. Ajánlom ezek előre beszerzését, mert az ujdonságok közvetlen az ünnepek előtt rendszeres elfogynak.

MIHALY SAMUEL papikerekedésében, Főter 30. sz. Dréher sörözőnél szemben.

==Viszonteladóknek új debreczeni lapjaimat figyelmébe ajánlom==

Uj ékszer-, óra- és táj-tek-pipaáru üzlet.

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy üzletemet Debreczenben Piacz-utca 79-ik szám alól Piacz-u. 26 ik szám alá helyeztem át. (A főtözsde szomszédságában)

Ajánlom szép és izlőses arany-, ezüst ékszereimet, óráimat, finom tájtek-pipáimat igen olcsó és jutányos árakon. Ezüst sarkantyuk készen kaphatók. Amidőn megköszönöm a n. é. közönség becses pártfogását, kérem, hogy ezzel új üzletemben is szerencséltessem. **Óra- és ékszerjavításokat a legolcsóbban készítem.**

Vidéki megrendelést azonnal cszközlöm.

Pintér Gusztáv, ékszerész.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm 1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SÁNDOR

fűszer- és csemegé kereskedésében,
 Kossuth-utca 17. sz.

Házi asszonyok figyelmébe!

Ne mulassa el senki, ki asztalánál jó zamatos és frissen tartó házi kenyeret kíván élvezni, az újabb rendszer szerint és a legkiválóbb orosz házi sütőasszonyok alkalmazása folytán süttött kenyeret, az orosz házi kenyér sütődéből napi szükségletét fedezni. Kívánatra házhoz szállítatik.

Deutsch Lajos

fűszer- és czukorka üzletében.

Piacz-utca 38. szám.

Szenzáció!

Nagy karácsonyi vásár!

eddig még nem létezett olcsó árak mellett.

120 cm. széles fin. ruhaszövetek 39 kr.
 Francia delainek 37 „
 Francia flanelok 39 „
 Széles tennis flanelok 15 „
 Divatos pongis selymek 65 „
 Blouz selymek 45 és 55 „
 Ruba zephir 17 „
 Mosó bárszony 45 „

Továbbá gyönyörű alkalmas ajándék cikkek: boák, csipkegallérok, selyemkendők és sálak, diszkótők, kézimunkák, divánpárnák, plusz utitakarók, legyezők, nyakkendők óriási választéka.

Bosznay J. és Társa

divatruházában.

Debreczen, Kossuth-utca. 5. sz.

Első Debreczeni Kézizálog Kölesőn Intézet Részvénytársaság
 Debreczen, Arany János-utca 9.

Pénzkölcsönök ad:

Értékpapírokra és sorsjegyekre.

Előleget ad:

Mindenemű ékszerekre, ingóságokra, ipari és árucikkre, továbbá terményekre, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Leveleiben tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beiktatott. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

VIDEKI NŐ levele van.

FÉRJHEZ MENNI óhajtok egy intelligensebb iparoshoz, esetleg hivatalnok előnyben részesül. Hozomány nincs, az nem mindenkit boldogít. Levelet „Arva leány”, jelige alatt a lap kiadóhivatalába kérek.

Ajánlat.

ITT AZ IDEJE meggyőződni, hogy Wallerstein Fülöp Fia cég a legjobb minőségű árukat a legolcsóbban árulja. Nincs sok helyünk, de azért néhány cikk árát felemlítjük: 120 széles cybelin minden színben 1 korona. Anna flanel métere 12 kr., jó vég vászon 4 frt., jó vég sifon 4 frt. 50 kr., 2 ágy és 1 asztalterítő együtt már 5 frt., jó szőnyeg métere 20 kr. Ha ezek az árak nem elég olcsók, még olcsóbban is tudunk adni. Női- és gyermek felöltők meg különösen jutányos árban vannak.

SZABNI tanítók 10 koronáért. Cim a kiadóban.

FIRNEISZ, gyorsan száradó, egy kg. 40 kr. Neumann Nándor festék és firneisz üzletében. Hatvan-utca 5.

TEASÜTEMÉNYEK és czukorkák mindig friss és nagy választékban kaphatók Riesz Lipót czukrásznál Piacz-utca.

CYLINDEREK, valamint mindennemű kalapok készítését és átalakítását a legjobb kivitelben eszközli Békés kalapos-műhelye Piacz-utca 44. Az udvarban balra.

SZOBAFÜTÉSHEZ mindennemű szemet legolcsóbban bázhoz szállít Neumann Nándor, festék, petroleum és szénkereskedő. Hatvan-utca 5. Telefon 205. szám.

KIVÁLÓ finom faj almáimat ajánlom t. vevőimnek, u. m.: arany parma, Török Bálint, Kormos különként 28 krajczár nagyobb vételnél 25 kr., Bán Kálmán Egyház-tér.

KARÁCSONXI alkalmi vásár, kedvezőtlen idő miatt, blouzek, alsó szoknyák, nadrágok jó mosó pamut flanelek, barchettek leszállított árban beszerezhető Márton Gyula üzletében, Bika-szálloda mellett.

NEVELŐNEK ajánlok, gymnasiumi magántanuló, ki a héberben is jártas. Czim a kiadóban.

KITŰNŐ szabást és varrást olcsón tanítok, tanuló és varróleányok felvételnek. Czim a kiadóban.

KÖHÖGÉSNEK legjobb czukor a Borsy-féle pemetefüi czukorka, 1 doo: 10 krajczár. Kapható Borsy czukrászdába és Jóna és Jóna uraknál.

Kereslet.

TANONCZ, nyomdában felvétetik. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

INTELLIGENS embernek való, szép vállalat-hoz társ kerestetik két-három ezer forinttal. Ajánlatok „Jó vállalat” címen a kiadóba kéretnek.

ÜGYES újságelárusítók felvétetnek a kiadóhivatalban.

SZOLGÁLATOT keresek mint irodaszolga vagy pedig mint házmester, több éves jó bizonyítványaim vannak, miut urasági inas és mint bolti szolga, Budapesten szolgáltam. Czim a kiadóban.

GÉPLAKATOS tanulók és segédek felvétetnek Rác és Ehrenreich kuffurási vállalat és gépjavitó műhelyében Széchenyi-utca 14. sz.

FODRÁSZSEGÉD, jó munkás, azonnal fölvetetik Nagy Lajoshoz Mester-utca 50.

ELVESZETT 3-án délelőtt 26 korona. A szives megtaló jutalmat kap Nyil-utca 100. sz. alatt.

ÜGYES mosó- és vasalónő kerestetik. Csapó-utca 29. keresztépületben.

Eladás.

KAR-utca 5. számú ház eladó. Értekezhetni Timár-u. 11.

EGY JÓKARBAN levő cserépkályha jutányosan eladó. Értekezhetni az Emke kávéházban.

5 HOLD ondódi föld eladó. Értekezhetni Szent Anna-utca 51. sz.

Egy 8 lóerejű Marschal cséplő garnitúra elköltözés végett jutányos árért sürgősen eladó H.-bőszörményben vasuti állomással szembe Fein Bertalannál. Ugyanott két csinos szoba, előszoba, konyha, élőkamra, pincze minden hozzávaló azonnal kiadó, ugyancsak ott egy bolt vagy műhely helyiség és lakosztály hozzá, azonnal kiadó H.-bőszörményben, vasuti állomással szembe nagy forgalmu helyen.

Czim: Fein Bertalannál.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Uj fodrász üzlet!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. é. közönséget, hogy folyó évi deczember hó 1-én a Szent-Anna utcán.....

fodrász és borbély üzletet nyitottam.

Alázattal kérve a n. é. közönség b. pártfogását. — Maradtam kiváló tisztelettel

Menyhárt Lajos fodrász, Szent-Anna-utca, a templommal szemben.

Női kelmékben dus választék.

!! Nálam ne vásároljon !!

készpénzért

Havi és heti

!! részletfizetésre !!

beszerezhető meglepő olcsó árak mellett kész férfi ruhák és női téli kabátok, férfi és női szövetek vásznak, függönyök, szőnyegek.

Kohn Hermann

Hatvan-utca 17. sz.

Czégre ügyelni!

Női kelmékben dus választék.

HRABÉCZY ANTAL

fehérenemű gőzmosó-
és vasaló intézete

már megnyitott.